

AF amsterdams
AK fonds voor de
kunst

FUTURE PROOF

Futureproof

De veranderende stedelijke samenleving en de gevolgen van de coronacrisis vragen om een sterk kunstenveld dat in staat is om zich aan te passen, te reageren, kritisch te bevragen en de samenleving uit te dagen. De stad groeit in rap tempo en de behoefte aan kunst en cultuur verandert mee. Het AFK stimuleert kunstenaars en organisaties om zich te blijven ontwikkelen, ook op zakelijk vlak en in hun publieksbereik. Zodat ze weerbaar zijn in een toekomst die grillig kan zijn.

In 2022 zette het AFK verschillende middelen voor deze versterking van de Amsterdamse cultuur in, waaronder de regeling Ontwikkeling voor jonge organisaties, het platform Cultuurherstel, de Amsterdamse Cultuurlening en het programma City Company & Crowd.

Het steunplan corona van de gemeente Amsterdam speelde in 2022 nog een belangrijke rol in herstel en weerbaarheid van kunstenaars en organisaties. Via project- en ontwikkelsubsidies en leningen bij het AFK kwam opnieuw een deel van deze middelen rechtstreeks terecht bij talloze makers, kleinere organisaties en zzp'ers in de Amsterdamse cultuur. Dit hielp hen door de crisis te komen.

Verder na corona

De noodzaak voor *futureproof* werken heeft een nieuwe dimensie gekregen door opeenvolgende crises. Het jaar 2022 was in meerdere opzichten

Fashion for Good (regeling ontwikkeling)

het derde coronajaar. Het jaar begon met opnieuw restricties voor culturele organisaties, kunstenaar en hun publiek. In de loop van het jaar kon de Amsterdamse cultuur de eerste stappen naar herstel zetten, waarna zich al snel een energiecrisis aandeede. Verdwenen publiek en weggeven inkomsten van kaartverkoop en zaalverhuur komen nu óf traag óf in een andere vorm terug. Prijzen stijgen terwijl het besteedbaar vermogen van het publiek daalt. Personeel is in andere sectoren op zoek gegaan naar vaste grond onder de voeten.

Aanvullende middelen uit het coronasteunplan in 2022 kwamen terecht bij makers, kleine organisaties en zzp'ers in de Amsterdamse cultuur. De projectenregelingen werden aangevuld met één miljoen euro, net als de regeling Ontwikkeling voor jonge organisaties, en de Amsterdamse Cultuurlening werd aangevuld met € 200.000.

Naast landelijke regelingen is er gemeentelijk op verschillende manieren ingegrepen om de cultuursector te stutten en voor de ondergang te behoeden. Organisaties konden in 2022 weer gebruik maken van compensatieregelingen, en makers van een aanvulling op het AFK-budget voor projectsubsidies en ontwikkeling. De Werkdesk Kunst & Cultuur van de gemeente Amsterdam helpt de sector om menskracht terug te winnen en houdt hierover contact met het AFK.

De werkgroep Cultuur & Corona, door de wethouder ingesteld, heeft zich in 2022 gebogen over manieren waarop de sector het best geholpen wordt in zijn herstel. Aanbevelingen uit deze werkgroep, waarin ook de directeur van het AFK zitting heeft, worden door de wethouder betrokken bij een volgende fase van het steunplan in 2023, en bij de voorbereidingen voor het Kunstenplan 2025-2028. Investeren in toekomstbestendigheid zal hier naar verwachting een belangrijke rol in spelen.

Ontwikkeling van organisaties

Kunstenaars en culturele organisaties zijn bovenal ook zelf een drijvende kracht bij het toekomstbestendiger worden. Van de 23 organisaties die in 2022 een aanvraag indienden voor de **regeling Ontwikkeling**, zetten 12 in op de zakelijke kant van hun werk: bedrijfsvoering, organisatie of werving van meer inkomsten, maar ook ontwikkeling van marketing en publiek. Daarnaast was diversiteit en inclusie een belangrijk ontwikkeldoel; organisaties streven naar optimale aansluiting bij de veranderende stad, met het oog op toekomstbestendige productie of presentatie.

Filmhuis De Vlucht (ook bekend als Oxville Cinema) krijgt een bijdrage uit de regeling Ontwikkeling om de organisatie te versterken. In de komende jaren groeit Oxville door naar een grotere locatie met meerdere zalen; de organisatie moet hierop worden voorbereid. Filmhuis De Vlucht/Oxville combineert een locatie-gevoelige dagelijkse filmprogrammering met horeca en activiteiten met en voor de buurt.

Stichting Nieuwe Helden, die **vierjarige subsidie** ontvangt van het AFK, is hierin een voorloper. Zij maken theater dat aanpasbaar is aan elke context, omdat de vorm niet uitmaakt voor het verhaal dat wordt verteld. Door te werken met een flexibel team van makers, is de organisatie wendbaar en voorbereid op wisselende omstandigheden. Zo kan een productie die werd ontwikkeld voor een kleine zaal, ook binnen de context van een bedrijf worden gespeeld of op een festival.

Bedrijfsleven

De cultuursector hoeft niet alleen het wiel uit te vinden; kennis en inzicht uit andere sectoren zijn waardevol voor toekomstbestendige bedrijfsvoering in de kunst. Het AFK werkt daarom samen met verschillende partners om de verbinding tot stand te brengen.

Het nieuwe initiatief **Cultuurherstel** doorliep in 2021 en 2022 een succesvolle pilot, resulterend in een vervolg met uitbreiding. Culturele organisaties worden gematcht met ervaren coaches uit zakelijke sectoren. Cultuurherstel is een initiatief van de Amsterdamse Kunstraad en het AFK, in samenwerking met Cultuur+Ondernemen en met financiering van gemeente Amsterdam en provincie Noord-Holland.

Ook met het programma **City Company & Crowd** investeert het AFK in private sponsoring en duurzame relaties tussen kunstorganisaties enerzijds, en donateurs en bedrijven anderzijds. Vijf culturele organisaties volgden in 2022 workshops in sponsorwerving en crowdfunding. Het bedrag dat ze hiermee ophalen

voor hun project wordt door het AFK aangevuld: € 20.000 uit crowdfunding en sponsoring, € 10.000 van het AFK. City Company & Crowd is een samenwerking van het AFK met crowdfundingplatform voordekunst, die het traject voor de deelnemers organiseert. In 2022 namen deel aan City Company & Crowd: PROM Collective, stichting NOOR, stichting Zid Theater, Studio Salix en stichting Granate.

Samenleving

Al ver vóór corona initieerde het AFK met **Mensen Maken Amsterdam** een gedemocratiseerde vorm van subsidiëring door Amsterdammers via buurtfondsen. Met crowdfunding bij **voordekunst** (waar sinds 2021 ook Cinecrowd toe behoort) kunnen bewoners nog directer kunstprojecten ondersteunen.

De **Amsterdamse Cultuurlening** maakt het mogelijk voor Amsterdamse kunstenaars en culturele organisaties om risico's af te dekken en te investeren in hun beroepspraktijk en bijvoorbeeld materiaal. Tijdens corona bleek er minder geld terug te vloeien

in dit revolverende fonds, omdat projecten langer 'on hold' stonden dan verwacht: eerst door sluiting van presentatieplekken, en na heropening doordat veel nieuw en achterstallig cultuuraanbod tegelijk presentatieruimte zocht. Vanuit het coronasteunplan van de gemeente Amsterdam is het budget voor leningen daarom eenmalig aangevuld met € 200.000. De cultuurlening is een duurzame en efficiënte aanvulling op subsidies, zeker in tijden van schaarste.

Het maximaal te lenen bedrag van de Amsterdamse Cultuurlening is in 2022 aangepast naar € 20.000 per lening, zodat zoveel mogelijk kunstenaars de gelegenheid hebben om een lening af te sluiten. De lagere rente van 1% vanwege corona werd in 2022 voortgezet. In 2022 ontving Cultuur+Ondernemen, voor het AFK uitvoerder van de Cultuurlening, dertien aanvragen: vier ervan zijn omgezet naar de Noord-Hollandse Cultuurlening en twee naar de landelijke Cultuurlening. Aan vijf kunstenaars is een bedrag van in totaal € 90.000 verstrekt. In 2022 volgden twee Amsterdamse kunstenaars een begeleidingstraject in combinatie met een Cultuurlening.

Mensen Maken Amsterdam, voordekunst en de Amsterdamse Cultuurlening staan inmiddels op eigen benen of zijn ondergebracht bij andere organisaties die specifieke expertise hebben voor de uitvoering ervan. Zo kan het AFK sterk blijven inzetten op zijn kerntaken terwijl we óók gebruikmaken van onze grote kennis van het veld.

Naast de expertise vanuit het bedrijfsleven, ligt de kracht van het coachings-traject in Cultuurherstel in de neutraliteit van de coach, de pro bono insteek en het regionale karakter. Tot en met 2022 zijn er in totaal 62 aanvragen van culturele instellingen voor een adviestraject ontvangen. Daarvan hebben er 26 geleid tot een match en zitten er 4 in de pijplijn. Organisaties doen bij de coaches vooral een beroep op financieel-bedrijfseconomische ervaring, die in roerige tijden nog harder nodig is.

'Ik help jonge, onervaren makers op weg. Zij zitten vol vragen: hoe werkt het in het veld? Hoe krijg je een project voor elkaar? Als cultuurverkenner laat ik hen inzien hoe zij naar hun eigen praktijk kunnen kijken. En wat ze aan het AFK hebben natuurlijk.'

Humie Pourseyf, AFK Cultuurverkenner Oost

Cultuurherstel

Organisaties doen bij de coaches vooral een beroep op financieel-bedrijfseconomische ervaring.

Amsterdamse Cultuurlening

Aangevuld met € 200.000 uit corona steunplan gemeente Amsterdam.

Ontwikkeldoelen regeling Ontwikkeling

Een aantal aanvragers werkt in hun plannen aan meer dan één ontwikkeldoel.

	Aanvragen	Toekenningen
■ Artistiek	7	4
■ Zakelijk	5	3
■ Publiek en marketing	6	4
■ Diversiteit en Inclusie	3	2

In het programma City Company & Crowd volgden vijf culturele organisaties in 2022 workshops in sponsorwerving en crowdfunding. Het bedrag dat ze hiermee ophalen wordt door het AFK aangevuld: € 20.000 uit crowdfunding en sponsoring, € 10.000 van het AFK. City Company & Crowd is een samenwerking van het AFK met crowdfunding platform voordekunst.

Fantastische kunst voor alle Amsterdammers

AFK amsterdams
fonds voor de
kunst

Lees meer over het AFK

2022 in het kort [⌵](#)

De hele stad [⌵](#)

Futureproof [⌵](#)

Sterk werk [⌵](#)

Nieuwe verhalen,
talenten en liefhebbers [⌵](#)

AFK in cijfers

Algemene cijfers [⌵](#)

De hele stad [⌵](#)

Futureproof [⌵](#)

Makers in de stad [⌵](#)

Nieuwe verhalen,
talenten en liefhebbers [⌵](#)

afk.nl [📷](#) [f](#) [🐦](#)